

Intervju med finska krigsbarnet Kaisa Wahlgren, Mölndal.

Född i Kuusamo, Finland.

Berättar om sin upplevelse som finskt krigsbarn i Halland.

Intervjuare: Anna Lindqvist, Hallands bildningsförbund. Halmstad 2016.

Förkortningar: KW= Kaisa Wahlgren AL= Anna Lindqvist

Dialektala uttryck och talspråk:

Den dära= den där

Hära= här

Dom= de/dem

Saatana perkele= finsk svordom, (satans djävul?)

Routsi= Sverige

Årena= åren

Sladdis= sladdbarn

(Mary stavas senare Meeri)

Blett= blivit

Ensammen= ensam

Gammel= gammal

Huvve= huvud

Dan= dagen

Sketen= smutsig

Väck= bort

Inspelning 1

KW: Till Torneå nära gränsen och därifrån upp till Rovaniemi. När vi gick där på gatorna, alla, så var ju dom ju, det var ju karlar då, alla bar dom dolk, kniv. Och så var de högljudda, saatana perkele, och så där! Och jag riktigt rös, jag vet inte. Jag fick en riktig chock.

Usch sa jag till min syster hon var två år äldre, usch hya mig. En annan var ju så skyddad här i Sverige.

AL: Ja.

KW: Mot från när jag bodde ute på landet.

AL: Ja, klart det är ju skillnad.

KW: Ja.

AL: Vi börjar med det tråkiga pappret här, faktauppgifter, det är för att vi ska kunna arkivera det här på rätt sätt. Så namn, och det är Kaisa med K och I va?

KW: Ja.

AL: Kaisa så, och så Wahlgren.

KW: Eh, jag tänkte jag, man kan väl ta sitt finska namn tillbaka, Petrelius?

AL: Ja, visst.

KW: Kan man ha både Petrelius Wahlgren?

AL: Ja det tror jag.

KW: Jag ska se, min dotter hon sa, att jag ska ha, tror jag ska ta och söka Petrelius.

AL: Petrelius, som det låter?

KW: Ja.

AL: Och Kaisa är samma, det är samma stavning?

KW: Ja, ja, ja.

AL: Och du är född?

KW: 38-07-28, 1938. (Förtydligande av datum)

AL: Är du lejon då?

KW: Ja.

AL: Det är jag med. (Skratt)

AL: Och födelseort i Finland?

KW: Kuusamo

AL: K?

KW: K, u, s, a, m, o. Kusamo. (Stavar härifrån Kuusamo)

AL: Kuusamo, (Tittar på kartan) Då kan vi va direkt på den hära, ungefär. Ett hum om det.

KW: Vad står det, där uppe någonstans, står där inte Kuusamo.

AL: Ja kanske? Eh, här står Uleåborg, är det i närheten?

KW: Nej, ja ryska gränsen. (Kaisa hämtar förstoringsglas)

AL: Ok, det här är en så dålig karta, eftersom den är lite suddig den hära, men det kan nog vara häråt.

KW: Ja det ska vara där någonstans, för det är lite ovanför Uleåborg ja, ja det är det. Det stämmer.

KW: Det var det som jag hade på mig. (Kaisa visar sina namnlappar från resan till Sverige).

AL: Ja, ja, ja.

KW: Du kan titta där.

AL: Jag fotograferar gärna dom här sen också. (Tittar på lapparna.) Och du skulle till Varberg.

KW: Och så till Veddige. Så kom tåget till Veddige, och så kom min fostersyster då, så jag åkte cykel med henne,

AL: Ok.

KW: 6 kilometer till var jag skulle bo då.

AL: Från tåget? Så att hon hämtade dig?

KW: Ja, i samhället.

AL: Och vilket år var det du kom till Sverige?

KW: Jag kom, det står väl här. (Kaisa titta på namnlapparna) det var 44. (1944)

AL: 1944

KW: Nån gång i oktober tror jag det var.

AL: Och bostadsort är Veddige då?

KW: Källsmossen, hette orten.

AL: Vad sa du?

KW: Källsmossen

AL: Och sen adress och telefon kan jag fylla i sen. Så att jag kan...(hänvisar till faktabladet vi håller på att fylla i)

AL: Sen har vi ju nu massa frågor, men är det så att du har berättelser så tar vi hellre dina berättelser. Vi behöver inte gå i jätteordning på det här. (Hänvisar till frågeformuläret) Som sagt, jag spelar in det så jag kan renskriva det sen.

KW: Mm

AL: Och så tycker jag, bilder och sånt det tar vi senare.

KW: Ja, ja.

AL: Eh, och då vill jag ta porträtt, när du sitter i kanske din favoritstol eller här i köket.

KW: Ja, ja.

AL: Och kanske också när du håller i dom här. (Hänvisar till namnlapparna)

KW: Ja.

AL: Så vi får en bild av det. Vi ska stanna upp bara. (Slut på första inspelningen)

Inspelning 2

AL: Så lägger vi den där, så hoppas vi att den spelar in oss båda två. (Hänvisar till diktafonen)

AL: Då har vi först lite frågor om Finland. Eh, och första frågan är om du kan beskriva ditt första minne?

AL: Det kan ju vara vad som helst.

KW: Eh, du menar...

AL: Vad är det första du kommer ihåg?

KW: Ifrån när jag var liten?

AL: Mm.

KW: Ja, jag kan säga att jag kommer inte ihåg nånting.

AL: Nä.

KW: Jag kommer inte ihåg nånting.

AL: Mm, du jag förstår det, för jag har väldigt svårt att komma ihåg vad mitt första minne är.

KW: Jag har tänkt många gånger så här, dom berättar, många finskar att dom kommer ihåg, men jag försöker och försöker men jag kan inte komma ihåg nånting.

AL: Nä.

KW: Och det, och dom blev avlusade och allting detta. Det kan jag inte säga att jag har något trauma utav det.

AL: Nä.

KW: Inte. Det är konstigt.

AL: Mm, ja...

KW: Och så kom jag till Haparanda, och sen så hur jag kom därifrån och till Halmstad det vet jag inte. Det är klart, jag åkte la tåget.

AL: Ja, men så du har inget minne av resan?

KW: Nej, inte alls. För jag hade två systrar och dom åkte ju två år innan.

AL: Ok.

KW: Och dom kom ju upp till Skellefteå.

AL: Ok.

KW: Och jag vet att dom har berättat, min syster då som kom ner sen, att jag tog alltid mammas väska och skulle åka till Routsis.

AL: Mhm.

KW: Men det har jag inget minne av själv. Men det kanske var det att jag ville så gärna komma hit till Sverige, så att jag bara längtar efter att komma hit.

AL: Ja.

KW: Det vet, ja, det vet jag inte.

AL: Nä, och då var du sex år?

KW: Då var jag sex år.

KW: Men det konstiga när jag kom hit till Sverige, va jag kommer ihåg, det är flygplanen. För när jag cyklade till skolan ibland. Så är det, var det då en granskog om man säger. Och när jag hörde flygplan så slängde jag cykeln och sprang in i skogen.

AL: Ja. Mm.

KW: Det var första årena.

AL: Ja, det är ju klart, för dom betydde ju något annat.

KW: Ja dom betydde någonting helt annat. Men sen har jag inga minnen av det.

AL: Men tror du att det var för det var jobbiga saker att komma ihåg, eller...

KW: Ja, jag vet inte det.

AL: Mm. Nej det är svårt.

AL: Och så har du lite foton och dom här, dom här är ju roligt att dom är sparade.
(Hänvisar till namnlapparna)

KW: Ja.

AL: (läser på namnlapparna) Socialministeriets barnflyttningskommitté i Helsingfors.
Och här står dina föräldrars namn.

KW: Ja, ja. Aarne och Samia/ Saima (Dubbelkolla stavning).

AL: Samia.

KW: Mm.

AL: Avreser från, vad står det där? (Hänvisar till namnlapparna)

KW: Där? Uleåborg står det.

AL: Uleåborg.

KW: Det var väl där vi, det var la där från, vi fick ju fly från Kuusamo då. Och så fick vi fly till Uleåborg, dom hade väl släktingar där. Har jag fått berättat.

AL: Mm.

KW: För det var ju det sista, så det var la därifrån som jag antagligen kom då.

AL: Ja.

KW: Så det stod mellan mig och min bror.

AL: Ok

KW: Som är två år (yngre), nej han är 75 år. (Kaisa letar fram anteckningsbok med födelsedagar, och tar fram foton)

KW: (Kaisa visar ett foto på sina fosterföräldrar och sig själv) Det var till dom jag kom.

AL: Aha, så det är dina fosterföräldrar?

KW: Fosterföräldrar ja.

AL: Så det är du? (Hänvisar till fotografiet)

KW: Ja.

AL: Hur var dom, din fosterfamilj?

KW: Ja, ja jag säger jag hade så bra så. Det går inte att beskriva.

AL: Mm.

KW: Man har hört att många barn dom fick hjälpa till och, men jag blev bortskämd.

AL: Mm.

KW: Jag kom till en familj med åtta barn.

AL: Jaha.

KW: Och den yngsta var väl 12-13 år.

AL: Ok, så då blev du som en sladdis?

KW: Ja. Så vi hade ju våra haha "jag ska tala om det för mamma". (Skratt)

AL: Men då bodde det inte så många av de barnen hemma fortfarande utan dom var utflugna?

KW: Vi bodde, jo vi bodde hemma allihopa. Det var la kanske den äldsta David. Och Ingrid, de jobbar ju. Hon jobbar på Björkhags gård, det var ju en stor herrgård.

AL: Ok.

KW: I Veddige då, Björkhagen. Och där jobbade hon, så hon la det på som husfru där.

AL: Ja, och vem var äldst då, var det David?

KW: Det var David.

AL: Och hur gammal var han?

KW: Eh. Ja hur gammal var han?

AL: I tjugosåldern?

KW: Ja han var nog lite mer än tjugosåldern. Erik han är nittio nu.

KW: Jag ska gå och hämta så vi kan få det riktigt. Det blir för mycket i... (Kaisa hämtar sin anteckningsbok med födelsedagar)

AL: Ja, det är inte lätt att hålla reda på.

KW: Han var nog en tjugofem år tror jag.

AL: Mm.

KW: Det var Märta, hon som hämtade mig. Hon var född 21. (Hänvisar till anteckningsboken)

AL: Mm.

KW: Så dom var lika många syskon, jag kom till lika många syskon som jag hade själv.

AL: Jaha.

KW: Vi var åtta syskon i Finland, fyra flickor och fyra pojkar. Och i Sverige var dom fyra flickor och fyra pojkar. Så det var lite...

AL: Ja, det är många syskon att hålla reda på.

KW: Ja. (Kaisa bläddrar i anteckningsboken) Jag kommer inte ihåg när han är född.

AL: Nä.

KW: Ingrid ja, det var hon som, hon var född 20.

AL: Ett år äldre än Märta.

KW: (Kaisa bläddrar i anteckningsboken) Och Ella hon, det var hon, Ella 25. (Född 1925)

AL: Mm.

KW: Och Alf 28. (Född 1928)

AL: Mm. Det var rätt så tätt.

KW: Ja.

KW: David ja, 18.(Född 1918)

AL: 18.

KW: (Kaisa bläddrar i anteckningsboken)

AL: Så du hade åtta, ni var åtta syskon, så du hade sju syskon i Finland, och du sa två reste till Sverige innan dig.

KW: Ja, ja. Eva och Sinikka heter dom.

AL: Eva och?

KW: Sinikka.

AL: Och var dom äldst av alla i syskonskaran då?

KW: Nä, vi hade en bror som, som var med i kriget.

AL: Ok.

KW: Och så min syster, hon hade fyllt 27 tror jag. Meeri. Var född den tredje juli, 27. (Kaisa bläddrar i anteckningsboken) 27 var Meeri född. Och sen så Raimo, han var född, ja när var han född, Eva, sa jag Eva?

AL: Ja, det var hon som åkte till Sverige.

KW: Hon var född 31. Och Sinikka var född 37, vänta nu, 36.

AL: Mm, så dom var lite äldre än dig då.

KW: Ja.

AL: Men du sa innan att, att det var antingen du som fick åka eller din bror.

KW: Ja min bror, han som var eh, Johanni hette han.

AL: En yngre bror då?

KW: Ja han var två år... han var född 41. Det stod mellan oss två.

AL: Mm.

KW: Men så ville hon väl ha pojken hemma, och det var ju tur det.

AL: Mm. Och du kanske ville åka mer?

KW: Ja, det var väl det antagligen, och så Meeri var ju också med, hon var ju som "Lotta" eller vad jag ska säga. (Hänvisar till Lottakåren)

AL: Ok. Men då kan man säga att dina upplevelser av kriget det har du inte riktigt minnen av?

KW: Nej, det har jag inga minnen av. Så var det Erik här, min fosterbror, 23. (Född 1923)

AL: Mm.

KW: Och Raimo då, 29 var han född. Min biologiska.

AL: 29?

KW: Ja.

AL: Hur stavar du till det?

KW: Till Raimo?

AL: Mm?

KW: R, a, i, m, o.

AL: Som det låter?

KW: Ja.

AL: Och Meeri, är det också som det låter?

KW: M, e, e, r, i.

AL: Då ska vi se, M, e, r, e.

AL: Men då kan man nästan säga att när du cyklade och flygplanen kom, det är ju nästa den, det minnet...

KW: Det är det enda minnet jag har, som...

AL: Mm.

KW: Och sen var det då min yngste bror då, i Finland. Lauri, L, a, u, r, i, 43. (Född 1943) Han dog 13, 2013.

AL: Ok.

KW: Jag har bara en bror kvar.

AL: Ja.

KW: Och så har jag fyra... Margareta har jag, eller hon som var yngre, ja den yngsta utav dom, Margareta.

AL: Mm.

KW: Hon var född 30. (1930)

AL: Men när du reste hit, då reste du ensam?

KW: Ja.

AL: Eh, och som sagt, tåg?

KW: Det måste ha vart tåg, ifrån Haparanda ner.

AL: Så det är liksom över och så ner. (Tittar på karta)

KW: Ja.

AL: Och du vet inte, var du i Stockholm?

KW: Nej jag tror inte jag var det, eh det är Halmstad då.

AL: Ja, ja.

KW: Det var la uppsamling där i Halmstad, sen så var det väl, man fick åka olika.

AL: Mm, och sen till Varberg?

KW: Till Varberg ja.

AL: Och sen cykel till Veddige?

KW: Nej, för Varberg det var tåg till Veddige.

AL: Ja, just det, mm.

KW: Ja.

AL: Ja det måste ju tagit några dagar?

KW: Mm.

AL: Och vilken årstid var det, kommer du ihåg det?

KW: Det var på hösten.

AL: På hösten. Om det står här. (Läser på namnlapparna)

KW: Står det?

AL: Det står 28/7 där.

KW: Men jag har för mig att jag kom... Där var nånting därnere (Kaisa letar bland sina papper)

AL: Det är det enda datum jag kan hitta här. (På namnlapparna)

KW: Här ska du få se, ja där, där står fel adress där. Men det är samma, detta pappret. Där står det, jag vet inte vad det står, tionde där nere? Vad är det för nått?

AL: Ja, 30/10 44 då ja. (1944)

KW: Ja. Halmstad den 2/10, står det på denna, eller?

AL: Mm. Halmstad står det.

KW: Och där har dom skrivit rätt, Veddige. (Skratt)

AL: Ja, ja, Veddinge står det här. (Skratt)

AL: Då ska vi bara skriva, 30/10, 44.(Antecknar)

AL: Och Kvällsmossen är rätt?

KW: Källmossen.

AL: Vad sa du?

KW: Källmossen.

AL: Källmossen! Ja det står det här.

KW: K, ä, l, l.

AL: Mm.

AL: Per Axel Johansson, var det din fosterfar då? (Läser på Kaisas ankomstpapper)

KW: Ja.

AL: Och din fostermamma hette?

KW: Elida. (Alida?)

AL: Här står ju också Friherrinnan Anne-Marie Hermelin. (Hänvisar till Kaisas ankomstpapper) Hon var ju från Finland också.

KW: Jaså, jaha.

AL: Så jag har hittat hennes, hon hette Souvander som ogift.

KW: Ja.

AL: Och Anne-Marie utan e:na.

KW: Jaha.

AL: Och det har ju hittat mycket om henne när jag hittade hennes flicknamn.

KW: Ja.

AL: Och Eldsberga där, ja. (Läser på Kaisas ankomstpapper)

KW: Mm. Var hon frihe...

AL: Friherrinna, på Stjärnarps gods.

KW: Jaha.

AL: I Halmstad då. En bit utanför stan ju.

KW: Mm.

AL: Och det godset finns ju kvar idag.

KW: Ja.

AL: Ja, jag tar gärna kort på det också sen, jag tycker det är intressant. (Kaisas ankomstpapper)

KW: Det här är också... (skratt) (Kaisa visar ransoneringskort)

AL: Jaha, textilvaror.

KW: Ja.

AL: Vad fick man då på denna?

KW: Det var ju, man fick la kläder antagligen.

AL: Ja, ja.

AL: Men om man då lämnade in den här, tog man en sån här?(Hänvisar till ransoneringskortet)

KW: Ja, dom fick ta en sån då ja.

AL: Ok, så du har kanske bara använt en då, på denna? (En ruta fattas på ransoneringskortet)

KW: Ja, de var la kvar. Och sen så slutade dom ju med dom.

AL: Ja, ok.

KW: Det var nog mina brev ifrån... (Kaisa letar bland sina papper och brev)

AL: Mm.

KW: Jaha, det var nånting, jag vet inte, läs. Om det var nått de skulle förnya, eller om det var, det var nånting, det vet jag. (Läser ett brev)

KW: För dom fick ju förnya, man fick ju...

AL: Du fick passet förnyat, står det här.

KW: Ja, ja pass, ja det.

AL: Mm.

KW: Det var olika, vilket år var det?

AL: 52 (1952)

KW: Ja 51 är det ja. (1951) Och 53 (1953) är de.

AL: Så att du behövde ju få pass förnyat då varje år?

KW: Ja. Så det var lite, ja hon skriver bra, min syster där, fostersyster. Hon var ju, textar ju.

AL: Jättestunt. Men då behövde man liksom kontakta Finland om ett förnyat pass varje år?

KW: Ja, ja.

AL: Så att det inte skulle bli några bekymmer här för dig?

KW: Ja.

AL: Ja.

KW: Det var mycket skrivelser för dom.

AL: Ja, jag kan tänka mig det.

AL: Hade du någon kontakt med din familj i Finland?

KW: Ja då. Vi, dom brevväxlade ju.

AL: Mm.

KW: Vi skickade ju paket och sånt där till dom.

AL: Vad kunde ni skicka då för något?

KW: Ja, vi kunde kläder, och vi kunde skicka skor. Men vi fick, de öppna ju allting, så vi fick gå ut och slita på dom litegrann. (Skratt) Så dom så inte nya ut utan.

AL: För det fick man inte.

KW: Nä. Och så jag vet, det var rätt roligt, min bror han berätta. Dom hade ju skickat, bananer var ju inte så... Min fostersyster hon hade ju sällskap med en affärsman, så att han skickade nån stock. Förr fick dom ju på stock, de var ju gröna då. Men att dom var ju inte, dom kunde ju inte äta dom när dom kom.

AL: Nä.

KW: Vet du, vet du vad dom gjorde då? Då åkte dom, tog och slängde dom på marken och så åkte dom kana på. (Skratt) Sa han.

AL: Ja det var ju smart.

KW: Ja, ja.

AL: De var hala då klart.

KW: Ja. Men sen kom ju mina syskon och hälsa på.

AL: Mm.

KW: När jag var tio år som kom min syster, min äldsta då.

AL: Ok.

KW: Som, så hon gifte sig med min fosterbror.

AL: Jaha! Tänka sig.

KW: Ja så att.

AL: Så dom träffades där, då när hon hälsade på dig?

KW: Ja, så hon stannade ju kvar och jobbade ju. Så kom min andra syster också, och hade väl så där lite sällskap med Alf då. Men så flyttade hon till Stockholm, och gifte sig där.

AL: Mm. Så då hade du en syster här också då, i närheten.

KW: Ja, dom byggde ju hus nere i samhället om man säger.

AL: Ja. Då ska vi se.

KW: Synd att jag inte hittar ett kort som, eh, ja när dom kom tillbaka till Finland. Eller till Kuusamo då, mina föräldrar, så var ju allting nerbrunnet.

AL: Ja.

KW: Så dom bodde i baracker, som Jossi berättar att det, det var inte roligt sa han. Det var, det sprang möss och råttor.

AL: Usch.

KW: När dom hade fått byggt huset då.

AL: Men då byggde dom upp då i samma stad?

KW: Ja, där byggde där, det var det huset. (Hänvisar till bild på föräldrarnas hus)

AL: Ja ja.

KW: Så det var mammas, men det huset finns inte kvar heller.

AL: Ok.

KW: Det är flyttat till ett skogs, ja, tomter ute i.

AL: Mm.

KW: För då var det, dom kallade ju det för fastigheter i skogen, för vi ha ju kvar där.

AL: Ok.

KW: Så dom flytta det huset för att, det var ju mitt i samhället. Så dom skulle bygga stora hyreshus, så mamma fick ju flytta. Så hon fick ju en lägenhet där, en sån där insatslägenhet om man säger så att.

AL: Ja.

KW: Men det var synd du för att det finns inte några kort här kvar ifrån det gamla huset. Och jag har, det har jag i huvvet.

AL: Mm, det kommer du ihåg?

KW: Det kommer jag ihåg! Men att, för det var en röd, som en länga då. Så det var två verandor.

AL: Ja.

KW: Ja, så vi var två familjer som bodde. För det var våra kusiner som bodde i. För vi var ju stor släkt. Så att, så hjälptes dom ju åt att bygga efterhand.

AL: Mm. Ja, det är svårt att tänka sig hur en hel stad kan försvinna liksom. Och man får börja om på nytt.

KW: Ja, ja.

AL: Då låg ju din stad väldigt nära ryska gränsen.

KW: Ja, jag har för mig att dom sa 4 mil.

AL: Så det är klart att det var extra utsatt då kanske?

KW: Ja, ja, ja.

AL: Men om vi hoppar lite till Sverige och Halland. Har du liksom nått första minne av Sverige sådär?

KW: Nä, det, det är så mycket. Jag vet inte vad jag ska säga det. Det första minnet jag kommer, när jag hade varit där på Källsmossen. Det var ju ganska trångt om en säger. Så fick man ju flytta, jag hade la först nån barnsäng el nånting. Men så tar dom och flyttar, tar väck den.

AL: Mm.

KW: Och då började jag ju och grina, för att jag trodde jag skulle flytta därifrån.

AL: Ja.

KW: Så då satte jag mig under bordet och där satt jag och grina, för att jag förstod ju inte vad dom menade. Det första, innan.

AL: Ja. Men då skulle du få en ny säng?

KW: Ja, jag skulle få en bättre säng. Och jag, säga dom låg ju, de hade la sån här soffa, som dom bädda ut då. Som en fick ju ligga lite överallt för att, på vintern så var det ju inte värme uppe på andra våning.

AL: Nä.

KW: Men så fick ju dom där efter hand, för jag vet att jag hade ju min, min bror hade jag hos mamma och pappa. Dom hade sin del och så hade jag min del, så min säng stod där. På andra våning, och sen så var det väl på den andra sidan det var också, då låg, jag har för mig att det var Elis och Alf som låg där. Innan dom bytte ut då, så det blev större plats.

AL: Ja.

KW: Flickorna dom fick ligga där nere då.

AL: Mm. Det är mycket folk som ska få plats.

KW: Ja vi var väl åtta, åtta nio stycken, som. Och så skulle man då, mamma laga mat till alla.

AL: Ja.

KW: Hon var duktig, det tyckte jag hon var. Ja säger det att det är synd man inte tog vara på allt, eh, skrev ner berättelser. Du vet hon var ju som en klok gumma om en säger, för det var alla i bygden där, och runt omkring. "Vi får gå till Alida", då tattare som vi kallade de, som bodde där. Dom kom alltid, om det var nån som ska föda barn då var det mamma som fick gå dit och hjälpa till. Och var det någon som hade dött på nån utav ställena då var mamma och pappa där och hjälpte till.

AL: Mm.

KW: För dom var ju hemma då, så de kom ju med kistan, så de gjorde i ordning.

AL: Ja.

KW: Ja kära nån.

AL: Hur var det med språket? För du var finsktalande när du kom hit?

KW: Ja, finsktalande. Men det var, jag lärde mig nog ganska snart. Jag började ju skolan då året därpå 45. Gick i skolan, men det är klart det var väl lite knaggligt, men. (1945)

AL: Men du kom inte ihåg att det var några bekymmer så?

KW: Nej det kan jag inte komma ihåg, utan, så jag gick i Kulla skola.

AL: Kulla?

KW: Kulla. Det var första och andra klass i småskola då, det var två byggnader. Så kom vi till storskolan där större hus, där var ju från tredje till sjätteklass. Och sen så nere, i sjunde klass gick man nere i samhället. Så fick vi åka buss dit.

AL: Var det lätt att få vänner och sådär?

KW: Ja, jo det var det.

AL: Inga problem?

KW: Nä, det var det... Det är klart att ibland så kunde väl var att de kallade "finne", det tyckte jag ju inte om.

AL: Nä.

KW: Det fick man ju, det var ju inget så man blev mobbad så.

AL: Nä.

KW: Så det kan jag inte komma ihåg, att det var.

AL: Nä, var där nån mer från Finland som bodde i Veddige?

KW: Ja det var ju, men dom gick ju i skolan på andra, för det åkte ju la till Kulla och så var det nere i Veddige då och så var det Järlöv. Men det var ju i Kvarnome dom hade en Seija tror jag hon hette. Var det nån som åkte i, åt Järlöv till där var det också. Ja, och pappas syster var det väl, hade la en, ett krigsbarn också. Laura tror jag, jag har för mig att jag har bild på dom här nånstans.

AL: Mm.

KW: I den som jag fick när jag fyllde 50år, min syster hade gjort i ordning, från då när jag kom hit och så.

AL: Ok, vad roligt.

KW: Så att, kan ju titta där på. Och då sen så, Seija i Kvarnome, det var ju min pappas tvillingbror som hade det stället. Så dom hade också en. Men jag har aldrig hört av dom sen, och jag har tänkt många gånger på nu när jag har krigsförening men att jag inte. Så var det en, en pojk också. Men han jag kommer inte ihåg vad han heter.

AL: Nä.

KW: Men så var det två, ja, Maja-Lisa och Marti Rokka, de var på det stora stället där Ingrid arbetar, Björkholmen. Men de åkte tillbaka till Finland när det var... Jag vet jag träffade henne när vi var på, och, uppe i Haparanda då, och avtäckte den där byst, eller tösen. Eller vad jag ska säga. Då träffade jag Maja-Lisa, så vi pratade och så. Så sa hon det "vad vi var avundsjuka på dig att du fick stanna kvar i Sverige".

AL: Ja.

KW: Dom andra dom fick åka tillbaka, och dom, de var ju där nere, nere mot Helsingfors. Kotka hette det där dom bodde, så dom hade väl...

AL: Mm.

KW: Men som sagt var, jag har aldrig haft, det har ju blett nu på dom här senare åren, som man har tänkt att jag har vart, en finne, att jag har vart krigsbarn överhuvudtaget.

AL: Ja.

KW: Utan jag har bara, det har... Mina syskon dom är nere i Veddige, och det var som min dotter sa när vi var när mamma fyllde 85 år så var vi i Finland. Yvonne och Birgitta och Tommy, Krister var inte med. Då så säger Birgitta, "mormor, det är inte min mormor som sitter där, det är en gammal tant. Min mormor är i Veddige." För vi hade ju inte mycket kontakt, på det viset. För att när en inte kan finska...

AL: Ja, det är svårt...

KW: Ja.

AL: Det är klart.

KW: Ändå så, vi var ju där, men jag var där bara en gång då, när jag var 18 år. Det var ju det att jag kunde inte prata med mamma, sen var jag där då när hon fyllde 85 år.

AL: Mm, men då när du var 18, reste du dit själv?

KW: Nä, vi var alla syskon, eller vi som var här i Sverige åkte. Så det var Meeri, och hennes man, fästman, jo, jo de var gifta ja. Och så var det Sinikka och Eva och jag, vi var ju fem stycken. Men att det, vi hade, det var ju rätt roligt att komma dit över för jag och Sinikka, vi var ju så pass jämgamla, det skiljer ju bara två år på oss. Så vi ville ju vara ute, så vi var ju med våra kusiner. En utav kusinerna hade taxi, så han kunde ju köra oss lite överallt så vi fick se. Och min två äldre systrar tyckte vi kunde vara hemma och hjälpa till.

AL: Mm.

KW: Men mamma, eller pappa sa "när Kaisa är här så ska hon inte göra nånting." (Skratt)

KW: Jag förstår, det var ju Sinikka som berättade det, att pappa sa att du ska inte göra nånting. Ni får vara ute så mycket ni vill, och träffa kusiner och släktingar.

AL: Kunde några av dina systrar, dina äldre systrar finska fortfarande?

KW: Ja, ja, finska. För att Eva och Sinikka fick ju flytta tillbaka, åka tillbaka. Ja, och så fick dom, gick dom i skola där.

AL: Ja, ja.

KW: Och sen åkte Eva tillbaka, när dom hade gjort skola. Det gjorde la Sinikka också föresten. Och sen kom ju då, Raimo och Jussi, Johanni då, kom ju också, så dom var ju nere hos, för Meeri och Elis hade ju byggt hus då så att dom var ju där. Så Johanni han fick la körkort där nere i Veddige då, fick ju lära sig. Och Raimo han, han var en sån där som, han kunde inte vara på samma ställe länge utan det var, en här och en där, han var nått i Norge och han var nere i Spanien och lite överallt.

AL: Mm.

KW: Så det var la bara den äldste som, han som hade varit med i kriget som var kvar i Finland.

AL: Mm.

KW: Jo så, minstingen då, Lauri, han var också kvar i Finland.

AL: Men hur var det då att komma hem till mamma och pappa, i Finland då?

KW: Jo det var, jag börjar ju stortjuta när jag kom dit. För att, du vet att det var ju, ändå om det var bra, så tänkte jag, men herre gud, vad jag har det bra i Sverige.

AL: Mm.

KW: Eller det där du vet, det är klart det var ju kanske glädje också att jag fick träffa dom, men det var ju inte det som, som jag hade, utan jag, som ploppade upp inom mig, och gud vad, att jag slapp det här och vara där.

AL: Mm. Det är ju dubbelt ju.

KW: Ja det, man sitter här och tänker. Det är väl likadant när, kom när vi, nu när vi bodde här i Mölndal. Så kom det ett brev ifrån skolan och fråga om barnen skulle lära sig finska, om det skulle gå på finskundervisning. "Nä" sa jag, dom ska lära sig, sen kan dom gå, om dom vill så kan dom fortsätta. Men nu hör jag på mitt barnbarn, Viktoria då, hon är 22 år. Hon ja, henne och hennes syster då, sa "det skulle allt vara roligt att kunna finska." "Men då får du väl lära dig då" sa jag. "Du har ju en pappa som är finne."

AL: Mm. (Skratt)

KW: Så att hon, så det kan du la göra, farmor är ju finne också. Hon kom ju hit, hon hade ju tre barn med sig. Och sen träffade hon en karl som hon gifte sig med i Sverige, han hade ju två barn innan, men dom var ju skilda. Så flytta, så vi bodde grannar och så. Så, så mitt, båda döttrarna dom hade sällskap med grannens pojkar. Men Yvonne och Taponi, dom gifte sig ju sa att. Men Birgitta bodde bara sambo och dom, han förolyckades.

AL: Ok...

KW: Det är fem år sedan sen han, men de hade ju inte sällskap med han då när han förolyckades utan. Hon hade dom här två barnen, och dom två barnen dom hade jag, eller jag och min man mycket. För Rune sa alltid det "det är våra barn". För hon studerade ju och läste ju till sjuksköterska på den tiden, hon ville ju förkovra sig. Så vi hade ju hand om dom mycket. Klart pappan hjälpte ju till mycket också, men det var ju när det passade honom. För vi bodde ju så pass nära, så det gick ju bra.

AL: Och Rune är din?

KW: Det var min man.

AL: Det var din man ja.

KW: Och han dog 91. (1991) Han var född 30. (1930) Han dog fyra dagar innan vi skulle fira vår trettioåriga bröllopsdag.

AL: Usch då.

KW: Så det... Jag hittade han död när jag kom hem ifrån jobbet.

AL: Vad hemskt...

KW: Men det är sånt, det var, det var som... Jag vet, vi snackade nån gång, för vi hade en granne som, hon hittade ju han dö också. Så vi diskuterade ju det många gånger, jag kan undra hur det känns att hitta... Men jag får säga det att jag, jag bara jaha, jaha han är... Jag ringde efter min dotter då.

AL: Mm.

KW: Hon bodde lite längre bort där. Och så Åbyvägen är ju inte långt härifrån. Ja, du får komma hem för det har hänt nånting. "Är pappa död?" säger hon då, visst.

AL: Ja...

KW: Så hon kom, och så min andra dotter, hon bodde ju här också, på Vallblomsgatan med sina barn. De hade två barn då och så tänker hon. Ska jag gå till pappa, eller ska jag gå till min syster, nej, jag går bort till Birgitta. Så kan vi gå till pappa sen. Och det var la tur det så inte hon kom dit med barnen då.

AL: Ja.

KW: Men, men det, jag kan säga det, jag blev riktigt förbannad. När sen, när allt, för varför, vi stod och vi höll på att renoverar huset vet du. Och så går han och dör! Gick jag ut i trädgården och pratade med mig själv, och tänkte att jag är väl inte klok. Men det var väl mitt, för att jag skulle få ut det...

AL: Absolut.

KW: Ja det är, men det gick bra. Sen så, året efter. När allt var lugnt och vi hade fått renoverat, så åkte min dotter till Saudiarabien. "Får mina barn bo hos dig?" Ja tack det får dom, jag jobbar på natten. Så Tauli fick ju hjälpa till, pappan. Och så fick jag ta hand om det jag kunde. Och min dotter också, den andra, hon hjälptes ju. För deras barn var ju lika gamla, de var födda nästan samtidigt. De blir ju som syskon, så att. Och det är klart att det kanske var bra för min del, och när man är ensam, blir ensam. Så att jag hade något annat att tänka på än att jag kommer till ett hus ensammen då. Så det var väl riktigt bra.

AL: Ja det kan jag tänka. Ja...

KW: Men som sagt var, det är många minnen som poppar upp. När man sitter här. Och tänker på, jag säger det, jag har haft en bra barndom. Jag kan inte ha bättre haft.

AL: Nä...

KW: Utan det har vart, för alla har ställt upp för en och så. Och jag har aldrig blett, att, du hör inte dit! Utan att jag har känt samhörighet, att det är mina syskon.

AL: Ja, det är nog en viktig pusselbit.

KW: Ja... men sen så vet jag då när jag var så pass gammal att jag ville ut och jobba. Nä, nä så han, det får du inte, för att då kommer folk till att säga att vi kört ut dig.

AL: Jaha, så då ville dom skydda...

KW: Ja, ja, men att så sökte jag. Jo jag var la på ålderdomshem i Hoskloster, jobba där. Vikariat då, sen så, det var la, vilket år var det? Ja, jag kommer inte ihåg, jag var inte så gammal. Men att eh, sen så sökte jag upp till Nygård, upp mot Trollhättan till, för att det var ju barndomskamrat som hade flyttat dit upp, så var det ett ålderdomshem där dom sökte biträde då så jag flyttade dit då. Sökte där och fick det, så det var 59. (1959)

AL: Så du har jobbat inom vården hela livet?

KW: Ja. 59, så var jag där ett år, sen flyttade jag till Göteborg och jobbade på Vasa sjukhus. Så gifte jag mig. 61. (1961)

KW: Då bodde vi i Björkekärr. Där hade vi ett rum och kokvrå. Och så bodde vi där ett år till nästa unge föddes då, i september, föddes Birgitta. Då hade vi ju ett år, i juli. Till jul så flyttade vi till Kortedala, till en tvåa. Det var himmelriket det! (Skratt)

AL: Kan tänka mig det.

KW: Så bodde vi i Kortedala, i vad ska jag säga. Krister föddes då ja, töserna föddes i Härlanda och så föddes han i Kortedala. Så hade vi tre ungar. Men så byggde de då i Tynnered, så vi fick en helt ny lägenhet, köpte vi en ny lägenhet där, en fyra. Så var vi där till 72, från 68. (1972 & 1968)

AL: Mm.

KW: Har jag bott här i Mölndal sen dess.

AL: Mm.

AL: Så då flyttade du från Veddige runt, vad kan det bli?

KW: 59. (1959)

AL: 59. Mm, men du har släkt och så kvar i Veddige?

KW: Ja, ja, två som har gården, det är mina två syskon. Plus då en systerson som, som han, han föddes när jag var elva år.

AL: Mm. Jag ska se om vi har... Ska se bara så jag inte har missat något. Nej det tror jag inte.

AL: Jag tänkte på det här, det du sa om att din syster hämtade dig på Veddige station.

KW: Ja.

AL: Är det ett minne du kommer ihåg, att hon hämtade dig där? Eller har du fått det berättat?

KW: Ja, ja jag kan inte, vet inte om jag kan säga att jag kommer ihåg att hon kom och hämtade mig, det kan jag inte. Och sen att, för att jag fick ju åka på cykeln, på pakethållaren. Och då berättas det att hon gick till Jeséns affär? Så hon hade, där var ju affärer här. Så hon fick en livrem så hon fick sätta fast mig på nått vis, jag vet inte hur. (Skratt).

KW: Men sen så har jag ju ett minne av att, när jag fyllde år. Jag fyllde då sju år. Då fick jag en cykel, en röd cykel av min bror då, han jobbade i cykelverkstad på den tiden nere i Veddige, samhälle. Och den cyklade jag på till skolan.

AL: Mm.

KW: Och jag tror att jag har en bild på det här, i den, Märta har satt in där. Min första cykel. (hänvisar till fotoalbum)

AL: Mm. Det är något speciellt med ens första cykel.

KW: Ja, ja.

AL: Min var nog också röd tror jag.

KW: Men han hade svetsat ihop den, så den skulle vara lagom till mig. Det är såna minnen. Sen klart man har lite minnen och man, jag vet jag var med. Det var la mammas bror som bodde inte långt ifrån. Så skulle vi gå och ta potatis, jag vi tog upp potatis ja. Jag var la inte så gammal, men så morbror Erik som vi kalla han, då, så hade jag väl sagt så här "flytta på ditt stora huvve" eller nånting. För jag skulle slänga då potatisen i korgen och du vet man hade två olika korgar. Stora potatisar la man i den och så mindre potatisar la man i den. (Skratt)

AL: Ja...

KW: Och det tyckte dom ju att det var fruktansvärt att jag sa så till morbror. (Skratt) Jag fick ju höra talas om det många gånger om.

AL: Ja.

KW: Men det är såna minnen som... Och likadant förut så gjorde dom ju på mossen som dom sa. Torv, så dom tog upp torv. Och jag vet att jag, jag hade fått en slags overall, det var ju en pojkoverall jag hade. Och jag vet jag ville ju inte ha den! Men jag var tvungen att ha den för att jag inte skulle skita ner mig. (Skratt)

AL: Ja, en pojkoverall, var den nedärvd då från?

KW: Ja det var la det, det var la nån utav dom pojkarna som hade haft den, vet du. Så hitta la dom den där och så bara för jag var enveten, jag ville gå dit ner, så fick jag ta den.

AL: Mm. Så det verkar som du var nyfiken och ville vara med...

KW: Ja, ja. Det är klart. Och det var likadant när, du vet, jag ville ju lära mig. Så jag vet att jag skulle mjölka kor. Så skulle dom ju mjölkas när de hade fått kalvar. Så skulle, jag har för mig att vi skulle mjölka dom mitt på dan, "det kan jag göra" så jag fick ju hjälpa till då eller, så de visade hur jag skulle göra. Och det var ju rätt roligt.

AL: Mm.

KW: Så man fick ju hjälpa till och det var ju inget barnarbete utan det var ju frivilligt, om man ville.

AL: Men då växte du upp på gård?

KW: Ja, ja.

AL: På landet?

KW: Ja, visst. Och sen när man blev såpass gammal så man blev så man ville tjäna pengar så gick man ju till vännerna och hjälpte till och ta potatis och gallra betor och sånt där. Det var sånt man gjord, när man sluta skolan då.

AL: Mm.

KW: Man ville ju ha lite extra pengar.

AL: Mm. Och då hade ni djur, så kor och, hade ni mer djur, husdjur?

KW: Ja, ja. Det var ju kor och, så var det ju, de hade en häst, och så hade dom grisar och höns och gäss.

AL: Och gäss?

KW: Ja, man var livrädd ibland för dom, om dom var ute, och likadant den här kalkonen.

AL: Ja, usch ja. Jag har blivit jagad av en kalkon en gång. Dom är läskiga.

KW: Ja, usch.

AL: Och gäss också, de är ju som vakthundar.

KW: Ja, jag vet, kommer du ihåg, Elis kom åkandes en dag från jobbet, var det gäss som flög upp och satte sig på pakethållaren vet du. (Skratt)

AL: (Skratt) Usch då.

KW: Ja.

AL: Men hade ni katter och hundar också?

KW: Ja, ja. Dom hade ju jakthundar, dom jagade ju.

AL: Ok.

KW: Så dom hade ju tax. Ja dom hade en, Jäger hette den hunden. När jag kom dit ja, det var en hund som hette så. Så var han ju så gammal så han gick ju bort.

AL: Ja...

KW: Men sen hade dom ju jakthundar så för dom hade ju taxar då för när dom var ute och jaga.

AL: Mm.

AL: Men då, jag har inga mer saker att fråga, det är om du har något mer som du tänker, något speciellt minne eller?

KW: Nä...

AL: För annars så tycker jag vi tar lite bilder och så ta lite foton på dom här sakerna också. Om inte vi ska titta i den först? (Hänvisar till Kaisas namnlappar och papper) (Hänvisar till ett fotoalbum)

KW: Vi kan titta i den. (Hänvisar till fotoalbum)

AL: (Dukar undan på köksbordet)

AL: Det är din syster då som har?

KW: Det var där när jag fyllde 50.

AL: Och där är gården. (Hänvisar till foton i albumet) Va fin.

AL: (Läser text i fotoalbumet skrivet av Kaisas syster) Vad fint!

AL: Var det hemma hos er då? (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Ja det var vardagsrummet. Där var hunden. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Ja, Jäger.

KW: Det var grannens tös. Elna hette hon. (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Och där är julafton. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Och det är första julafton som du var här i Sverige?

KW: Ja...

AL: Det ser ut som det var gott om paketer.

KW: Ja ,och gott om folk.

AL: Ja, och hunden där också.

AL: Och där är cykeln? (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Ja.

AL: Ja, och den ser ändå rätt så stor ut.

KW: Ja, ja.

AL: Och de? (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Det är Ella och det är Märta.

AL: Ja, snygga!

KW: Så är det Ellas fästman det.

AL: Ja ja.

KW: Dom hade ju en affär där på Källsmossen, då på den tiden. Men den är ju borta nu.

AL: Mm. "Pappas träd"? (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Ja, den satte la han när han var ung, riktigt ung. Pappa då, när han var...

AL: Vem tog bilderna, kom du ihåg vem som fotograferade er? Den som inte är med...

KW: Joho det ska jag säga att det var, det har vart Ella och Märta, hon och hon. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Sjuårsdag. (Hänvisar till foton i albumet) Och det som är på bordet, är det kort?
(Hänvisar till ett foto på Kaisa)

KW: Ja det är väl kort som jag har fått antagligen.

KW: Här är, det är, vi är finnar allihop. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Mm.

KW: Det är Margareta. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Ja, och det är Maja-Lisa som du pratade om. (Hänvisar till foton i albumet) Med rosett i håret.

KW: Ja, och så var det grannens tös, Inga-Britt.

AL: Och det är ert hus? (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Ja.

AL: Här var både hund och katt. (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Det var grannens barn. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Examensdagen ja. (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Där, där är, där är Meeri och Elis. (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Och där sitter jag. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Och det är fortfarande Jäger? (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Ja.

AL: Ja, och där också. (Hänvisar till foton i albumet) Så han hängde med ett tag?

KW: Ja, det gjorde han. Och där sitter vi och leker, jag bjuder Märta på kaffe, eller nånting.
(Hänvisar till foton i albumet) (Skratt)

KW: Och där är en kusin till oss, är också med där, och hennes man, Carina hette hon.
(Hänvisar till foton i albumet)

AL: Mm.

AL: Konfirmation! (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Här är mina syskon, systrar. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Mm.

KW: Där är vi på väg till Finland. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Ok, ja 57. (1957) Finklädsla.

KW: Mm.

AL: Åkte ni bil då, eller åkte ni tåg?

KW: Nä, vi åkte tåg. Det är nog taxi som kommer och hämtar. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Och det var 61 (1961) (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Det var när vi gifte oss.

AL: Mm. Var, var, är det hemma hos er?

KW: Ja på Källsmossen.

AL: Vad fint, dom har gjort en sån här...

KW: Ja det var la grannarna som gjorde, det var ju vanligt då på den tiden att grannar skulle göra äreport.

AL: Hette det?

KW: Äreport.

AL: Äreport.

KW: Och där är mina svärföräldrar. Och så är det mor och far, så är det min man då. (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Så här är när Birgitta döps ja. (Hänvisar till foton i albumet) Hon döptes ju i Veddige kyrka.

AL: Ja. Nu blev det färg. (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Ja, och där är den lille, Tommy, och där är dom andra. Krister, Yvonne och Birgitta. Och där är Birgittas barn där. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Och är gården kvar i er familj fortfarande?

KW: Ja, ja. Nu var den slut, det var la när vi var i Norge. (Hänvisar till foton i albumet)

AL: Men jag kan börja med att ta några bilder på dom bilderna. (Hänvisar till foton i albumet)

KW: Det var där, hon var i Norge. Och vi var och vandra där vet du. Det är kort därifrån. Och Birgitta hon jobbade där ett år, som distriktssköterska på ett ställe som hette Lena. Så en gång var hon ju då hos nån, och titta till en farbror. Så hennes, så hon frun i huset, så Birgitta berättar då att jag och morsan var då vi var i, jag vet inte vad det heter, i bergen. "Är du klok och tar med din morsa på det stället som är så svårt att gå på?"

AL: (Skratt)

KW: Men det var tidsbrist. För vi gick, vi kunde lika gärna åkt båten till det stället som vi skulle till. Också gått därifrån och vandrat, för då hade vi, då hade det kunnat ta hur lång tid som helst.

KW: Vad är det du ska?

AL: Jag tänkte, den här sidan var fin också, så vi kan... Ska vi bara ha rätt ljus och sådär. (Hänvisar till fotografering av Kaisas foton)

KW: Du behöver inget mer ljus?

AL: Jag får se, om jag kan ställa in den rätt. (Kameraljud) Nej det blev rätt bra.

AL: Mm. Jag tycker att solen gick lite i moln men. (Kameraljud)

KW: Tänk när vi kom till Finland.

AL: Ja, till det huset? (Hänvisar till foto i albumet)

KW: Ja, så, det var inte, det var på 85års dagen då, kom vi var väl alla syskonen där. Vi kom la dit vid tiotiden på kvällen. Då stod bastun färdig, "nu får ni gå ut och basta".

AL: Jaha.

KW: Det var vanligt, att man ska göra det. För jag vet, det är så hos min bror uppe i Stockholm också.

AL: Ja.

KW: Då var vi där jag och Birgitta, så sa Birgitta, "men jag är la inte sketen". Det är inte därför. (Skratt)

AL: Nej precis. (Skratt) Det har inte med det att göra...

AL: Jag tyckte den var fin, bilden där. (Hänvisar till foto i albumet) (Kameraljud)

AL: Så nån av dom här julbilderna för dom var ju härliga också. (Hänvisar till foto i albumet) (Kameraljud)

KW: Och alla mina kläder de sydde ju hon, min syster då, Ella. Hon var sömmerska, hon sydde ju på, vad hette det? Ja det var nåt...

AL: (Kameraljud)

AL: Jaha, då ska vi se, det var nån utav de här med, där det stod rätt. (Hänvisar till Kaisas papper)

KW: Ja, just det.

AL: (Kameraljud)

AL: Kommer du ihåg om det var en i taget, lapp. Eller man fick en ny när man var på?
(Hänvisar till Kaisas namnlappar)

KW: Nej det kommer jag inte ihåg.

AL: Nej, eftersom det är så många. (Kameraljud)

AL: Jag försöker ju ta så jag får med, från lite olika, närbilder och. Så vi har och välja på
sen. (Hänvisar till fotograferingen)

KW: Ja, just det.

AL: Men då ska vi se var vi vill ta kort på dig nånstans? Vi kan börja här tror jag, så om du
bara sitter här så kan du ta det framför dig. (Hänvisar till Kaisas pappar och fotografier)
Det gör ju ingenting, för det är ju detta vi har...

KW: Dokumenterat.

AL: Precis, så är det ju. (Kameraljud)

AL: Nu kommer jag arrangera lite grann, så jag ser vad som kommer med i bilden. Så tar vi
väck... (Hänvisar till tallrikar på bordet)(Kameraljud)

AL: Kan vi vinkla ner den lite granna så vi får lite mer ljus? Hänvisar till persiennen) Där ja.
Perfekt, perfekt. (Kameraljud)

AL: Jag förstår om det känns konstigt.

KW: Ja. (Skratt)

AL: Men det är inget konstigt för min del. (Kameraljud)

AL: Du kan titta ner som att du läser i den.(Hänvisar till Kaisas papper) (Kameraljud)

AL: Några till. (Kameraljud)

AL: Vi kan se om vi har nån mer plats i huset som vi kan ta nån bild på. Om du har någon
favorit plats?

Slut på inspelning.